

Turnusy integracyjne dla dzieci migrantów i dzieci polskich

Rośnie liczba cudzoziemców, którzy osiedlają się w naszym kraju. Wielu z nich przyjeżdża do Polski na kilka miesięcy do pracy, jednak są też tacy, którzy zabierają ze sobą rodziny i chcą zostać na stałe. Jednak zmiana miejsca zamieszkania jest trudna, szczególnie dla dzieci.

Dzieci migrantów rozpoczynają naukę w polskich szkołach na takich samych zasadach jak dzieci polskie. Uczestniczą w normalnych zajęciach, niezależnie od stopnia znajomości języka polskiego. Języka uczą się na dodatkowych zajęciach organizowanych przez gminy. Szkoły mają również możliwość zapewnienia asystenta międzykulturowego, który jest wsparciem w integracji cudzoziemskiego dziecka. Nie zmienia to jednak faktu, że wiele dzieci przeżywa trudności adaptacyjne i tzw. szok kulturowy. Dzieci obawiają się kontaktu z rówieśnikami, z inną kulturą, reagują więc stresem i frustracją. Odpowiedzią na ten problem są projekty pomocowe realizowane przez Caritas Polska.

W szkole i na wakacjach

Od maja 2018 roku Caritas Polska prowadzi cztery projekty dedykowane imigrantom i uchodźcom. Jednym z ich ważniejszych celów jest wzmocnienie procesu integracji dzieci migrantów z dziećmi polskimi. Służy temu świetlica dla dzieci cudzoziemskich, w której mogą one korzystać z zajęć wyrównawczych, z pomocy w nauce oraz zajęć tematycznych. W ramach działającej świetlicy organizowane są także tzw. spotkania z kulturą, których uczestnicy cyklicznie chodzą do kin, teatrów czy muzeów. By proces adaptacji dzieci przebiegał sprawniej, Caritas Polska – w ramach projektów finan-

sowanych z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz budżetu państwa – organizuje wyjazdy wakacyjne. Takie wspólne spędzenie czasu dzieci pochodzących z różnych krajów i kręgów kulturowych pozwala na wzajemne poznanie się, pogłębienie integracji dzieci migrantów z rówieśnikami z Polski. Mamy nadzieję, że przyjaźnie zawarte w czasie wakacji będą trwały również po ich zakończeniu, a młodzi beneficjenci poczują się w Polsce lepiej i bardziej u siebie. W te wakacje w turnusach integracyjnych wzięły udział dzieci z województw zachodniopomorskiego, warmińsko-mazurskiego oraz mazowieckiego. Turnusy zostały zorganizowane dla dzieci cudzoziemców

i dzieci polskich, co zaowocowało pogłębieniem relacji oraz akceptacją i szacunkiem dla odmienności kulturowej.

Razem w siodle

W ramach projektu „Kompleksowy system wsparcia w zakresie adaptacji i integracji ze społeczeństwem obywateli państw trzecich przebywających na terenie województwa zachodniopomorskiego” zorganizowany został w czerwcu tego roku 10-dniowy obóz jeździecki, w którym udział wzięło 50 dzieci w wieku od 7 do 16 roku życia. Obóz odbył się w stadninie koni w Brzózkach koło Nowego Warpna. Dzieci migrantów mogły zaprosić na wspólny wyjazd koleżę lub koleżankę z klasy lub sąsiedztwa. Poza dziećmi migrantów w turnusie uczestniczyli też

podopieczni Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej.

Główną atrakcją podczas turnusu była codzienna jazda konna. Dzieci uczyły się także prowadzenia, czyszczenia, karmienia i siodłania koni. Wszystko według przepisów BHP i zasad panujących w stajni. Podczas zajęć prowadzonych przez animatorów dzieci mogły zaprezentować swoją kulturę i swój kraj. Szczególnie interesujące okazały się warsztaty plastyczne oraz kulinarne, podczas których przygotowywano tradycyjne potrawy polskie i ukraińskie. Mnóstwo radości dostarczyły też wycieczki piesze, ogniska, zabawy taneczne oraz gry i zabawy integracyjne. W czasie turnusu odbyły się także zajęcia z elementami z harcerstwa – były marsze leśne, pogadanki historyczne, gry oraz zabawy survivalowe w terenie.

Obóz w Brzózkach w oczach dzieci

Justyna:

Jazda na koniu była niesamowita!!! Na tym obozie zdobyłam wielu przyjaciół z Polski i Ukrainy. Nauczyłam się jeździć stępem, kłusem i galopem. Na obozie były też dyskoteki i ogniska.

Julia:

Na obozie nauczyłam się siodłać konia i jeździć na kucyku. Poznałam koleżanki i kolegów. Było super. Byliśmy tam 10 dni i jak wyjeżdżaliśmy, to zrobiło mi się smutno. Chciałabym tam pojechać w przyszłym roku.

Muhamed

opowiadając o obozie, wraca pamięcią do jazdy konnej oraz kolegów, których poznał i z którymi się zaprzyjaźnił. Chciałby wrócić w to miejsce za rok.

Sylwia:

Nauczyłam się siodłać i jeździć na koniu i bardzo mi się to podobało. Pomagaliśmy czyścić konie. Były też konkursy i zdobyliśmy wiele informacji na temat koni.

Obóz był dla wielu dzieci spełnieniem marzeń o nauce jazdy konnej, na którą rodziców zazwyczaj nie stać. Dzieci wróciły z wyjazdu szczęśliwe i pełne wrażeń. W trakcie obozu nawiązało się wiele przyjaźni, które na pewno przetrwają dłużej.

Integracja na Mazurach

Dla uczestników projektu „System wsparcia cudzoziemców przebywających na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w obszarze adaptacji i integracji społecznej” zorganizowano dwa 11-dniowe turnusy na Mazurach, w Sarnówku nad jeziorem Jeziorak. W turnusach integracyjnych wzięło udział 90 dzieci cudzoziemców i dzieci polskich w wieku od 7 do 16 lat.

W programie było wiele zajęć sportowych na jachcie kabinowym, na łódkach typu Omega, w kajakach, na

rowerach wodnych i deskach SUP. Uczestnicy pływali również motorówką. Dla najmłodszych zorganizowano zabawy z kółkiem i materacem ciągniętym przez motorówkę. Starsi mogli nauczyć się jazdy na nartach wodnych.

Nie zabrakło także zajęć typowo integracyjnych – były pląsy, ogniska, animacje i dyskoteki. Dzieci korzystały również z wycieczek po okolicy oraz gier i zabaw survivalowych w terenie. Szczególnie dużo dały dzieciom gry z elementami języka migowego, języka polskiego i ukraińskiego, a także pogadanki przybliżające dzieciom kulturę polską i ukraińską. Na warsztatach kulinarnych dzieci przygotowywały gofry, popcorn i watę cukrową.

Uczestnicy wrócili z wyjazdu zadowoleni i przywieźli, zrobione własnoręcznie podczas warsztatów, mydełka, przypinki oraz ozdoby wykonane techniką makramy.

Najbardziej spodobały mi się zajęcia na deskach SUP i zajęcia z żeglarstwa. Jestem najbardziej zadowolona z tego, że nauczyłam się jeździć na nartach wodnych i jestem dumna z siebie. W pokoju mieszkałam z Julką i Valerią, które są z Ukrainy

– mówi 12-letnia Antosia.

Zapytana, czy zauważyła jakieś różnice między nią a koleżankami z pokoju, odpowiedziała:

Dziewczyny są takie same, tylko mówią innym językiem.

Antosia bardzo dojrzałe powiedziała też, że każdego człowieka trzeba traktować tak samo.

Dziewczyny uczyły innych uczestników obozu mówić po ukraińsku i to było bardzo fajne. Z poznanymi koleżankami na pewno będziemy w kontakcie po powrocie do domu – dodała Antosia.

Inna uczestniczka obozu w Sarnówku wspomina:

Były zajęcia na skuterach wodnych i wiele innych, w których wcześniej nie uczestniczyłam. Na początku się bałam, ale z pomocą instruktorów udało mi się wziąć udział we wszystkich zajęciach. Obóz będę wspominać bardzo dobrze. Wszystkim podobało się bardzo

na dyskotecę. Były tańce i różne gry. Mogliśmy się wszyscy poznać.

W Sarnówku z turnusów skorzystały również dzieci z województwa mazowieckiego w ramach projektu „Wsparcie integracji cudzoziemców na Mazowszu”. Odbyły się dwa 11-dniowe turnusy dla beneficjentów projektu oraz ich polskich kolegów i koleżanek. Dzieci spędzały czas nad wodą, korzystając z różnych sprzętów wodnych i biorąc udział w ciekawych zajęciach grupowych, prowadzonych przez wykwalifikowany personel. Kolejny z trzech zaplanowanych turnusów zorganizowany zostanie w przyszłym roku. Na następne wakacje planowane są również turnusy integracyjne dla dzieci z województwa wielkopolskiego.

Wierzymy, że działania skierowane do najmłodszych w ramach

realizowanych projektów ułatwią proces adaptacji dzieci migrantów, przyczynią się do integracji z polskimi rówieśnikami oraz pozwolą im poczuć się lepiej w nowej sytuacji i w nowym środowisku. Poprzez podejmowane działania staramy się również pokazywać pozytywne wzorce budowania relacji i dialogu z osobami z innych krajów lub kręgów kulturowych oraz promować otwartość na cudzoziemców i inne kultury. Tym celom służą również konkursy dla dzieci i młodzieży szkolnej „Witaj w naszej klasie” w województwach warmińsko-mazurskim oraz zachodniopomorskim, o których również piszemy w tym wydaniu kwartalnika.

Wszystkie wyjazdy zostały współfinansowane z Programu Krajowego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz budżetu państwa.

Tekst Katarzyna Gugala